

AKATALPA

Ekim 2004

Aylık Edebiyat Dergisi

Sayı : 58

Nuri DEMİRCİ

İKİ GEÇENLERDE, BİR BUGÜNLERDE

Ramis DARA

Geçenlerde bir grup meraklı arkadaşla Uludağ'ın şehre bakan eteklerinde eski manastırlardan kalan izlerde dolaştık. Bursa'ya, Edirne'ye, İstanbul'a taşınmaktan ya da kireç olmaktan kurtulmuş birkaç küçük taş parçasını çıplak gözlerle gördük. Bizden en çok bir hafta önce kazıldığı besbelli olan bir Roma mezarının sıcak toprakları üzerinde küçük seramik parçaları duruyordu. Eski 25 kuruş iriliğindeki bu çok sıradan iki kiremit parçasını hatıra diye oradan almak suçtu!

Dünün Oros Ton Kalegeron'unu gözümüzde canlandırabilmek için bugünün Hagion Oros (Aynaroz) yarımadasına bakmamız gerektiğini söyledi burada konunun uzmanı bir arkadaş bizlere. Derken konu keşişlerin günlük yaşamlarını nasıl geçirdiklerine ilişkin ayrıntılara uzandı:

"Aşağı yukarı 5. yy'da nasıl ikona yapıyorlarsa bugün de aynı prensiplerle ikona yapıyorlar. Kaynaklar da aynı, üslup da aynı. Muhakkak kamıştan bir sopa kullanıyorlar. El ikonaya değmesin diye. Boyaları sırayla, bir usulle sürmek zorundalar. Kimileri bir iki kişi çalışıyor, bazıları daha büyük atölyelerde. Fakat her birisi kendileri için hazırlanmış mekânlarda ve aynı prensiplerle. Hem eserin şekli aynıdır, hem kullandıkları yöntem aynı, hiç değişmeden, değiştirmeden bugün burada geleneği yaşamaya ve yaşatmaya devam ediyorlar..."

...
Ve Edebiyat ve Eleştiri dergisinin 76. (Temmuz / Ağustos) sayısından:

"Geçenlerde, Berlin Üniversitesi'nden öğretim görevlisi olmam için ikinci bir davetiye daha aldım. Bu durum üzerine Freiburg'u terk ettim ve kulübemde inzivaya çekildim. Dağların, ormanların ve çiftlik alanlarının ne söylediklerini dinledim ve kendisi 75 yaşında bir çiftçi olan eski bir arkadaşımı görmeye gittim. Benim Berlin'e çağrılışımı gazetelerden okumuş. Acaba bana ne diyecekti? Tek kelime etmeden, kesinlik bildiren o temiz gözlerini yavaşça benim gözlerime dikti ve düşünceli düşünceli o dostane elini omzuma koydu. Yavaşça kafasını iki yana salladı. Bu şu anlama geliyordu: Kesinlikle hayır!" (Heidegger, Çev.: S. E. Er - M. Dağlı)

...
Keşişler ya da dervişler ya da Heidegger!

Habib Bektaş, Ramis Dara, Nuri Demirci, Tan Tolga Demirci, Özlem Tezcan Dertsiz, Melih Elal, Gültekin Emre, Tamer Gülbek, Metin Güven, Hilmi Haşal, Ayşegül İzmirli, Zeki Karaaslan, İlhan Kemal, Ahmet Özer, İlyas Tunç, İhsan Üren, Halim Yazıcı.

UNUTMABENİ

Ben sana sorduydum, bu mu istediğin
Boynunda uzadıydı mavi kedilerin dolaştığı fular
Kassandra'nın soyundan geliyordun,
Sonları bilmek hünerinden
Ömrünün önünde diz çöktüydün

Dediydim, bak, bildiğim bir ayın bu
Sana uğradım ya
Kâhkülünü kaşlarından kaldırdım ya
Bilesin, bak
Alnında kalmıştır parmaklarım

İçindeki duvardan dönmedi sesim
Parmak uçlarında yürüyen bir çocuğun elinden tuttun
Annenin cıss diye gösterdiği bendim
Kirlenirim sandın, kirlenmedin
İnadına yıkadın içini beyaz bir ılıklıkla
Eski halin mineydi
Hâlâ öylesin

Bak, bu bahar geçer, ben burada kalakalırım
Gidenlere katılacaksan katıl, ama
Sakin ha,
Latinceye çevrilmesin adım

CAMGÜZELİ

Sökülüyor yumağınz
Bir köşeye yığıldığımız şeylerin ilk haline doğru
Sokağa bakışımız ne güzel

Anneniz, mesela
Taş sektiriyor kıyıda
Ve siz
Denizi gören bir duvarda oturuyorsunuz hâlâ
Tütün kokan Baba sesleri
İki saç örgüsüyle akıyor omuzlarınızdan

Durmuş camın ve zamanın çatlaması
Pencerenize uğramadan geçiyor yaşlı sarmaşık
Kamaştığımız erik günlerinin üstünden atlıyorsunuz
Unutkanlığınız ne güzel

Böyle kalın, zamanın dışında
Buraya çok yaklaşıyorsunuz

'YENİ ADIMLAR'

Melih ELAL

Yeni Adımlar, Ocak 1973 ile Şubat 1975 arasında İstanbul'da 25 sayı yayımlanan bir dergi. Derginin 24 sayısı aksamaksızın, 25. sayıysa bir ay gecikmeyle çıkar. Bu gecikmenin nedenlerine derginin serüvenini anlatırken değineceğim.

Yeni Adımlar'ın Ocak 1973'te yayımlanan ilk sayısında Yayın Yönetmeni Orhan Suda, derginin bakış açısını, 'Başlarken' adlı yazısında "Sadece bir yazar ya da bir aydın olarak kalmak isteyenler bizi ilgilendirmiyor. Çünkü biz sanatın bir görevi olduğuna ve sanatçının, bu görevi yerine getirmek için var gücüyle mücadele etmesi gerektiğine inanıyoruz." diye belirttikten sonra; "Bugün halkımızın okuduğu, dinlediği ya da seyrettiği şeylerin yani başka bir deyişle, tükettiği sanat eserlerinin aslında bir aldatmaca olduğuna, emperyalizmin ve onun yerli temsilcilerinin ekmeğine yağ çaldığına inanıyoruz." diyerek izleyecekleri yolu da açıklamış olur. Suda, dergiyi bugün çıkarıyor olsaydı, günümüz Türkiye'sindeki sanat anlayışına, *Pop Star* yarışmalarına ne der, neler yazardı acaba?

Yeni Adımlar, yayımlandığı sürece toplumcu gerçekçi sanat anlayışını işleyecek ve bu doğrultuda oluşturulmuş ürünlere yer verecektir. Bu tutumunu ve yalnızca sanat dergisi olmayacağını, başlığının altındaki ibarede de "Aylık sanat ve siyaset dergisi" diyerek açıklar. Gerçekten de yayımlanan 25 sayı incelediğinde siyasetin sanatın önüne geçtiği görülür.

Dergi yönetimi, toplumcu gerçekçi sanat anlayışını topluma kazandırmak, öğretmek amacı güder daha çok... O nedenle de hemen her sayı, bu doğrultuda seçilmiş bir konuya daha ayrıntılı biçimde yer verir. İlk iki sayıda Brecht'in "Gerçeği Yazmanın Beş Güçlüğü" ve "Yazarların Görevi" adlı yazılarına yer verilir. Böylece yazı yaşamına yeni atılacak olanlara yol gösterilmeye çalışılır. Yine ikinci sayıda yer alan *Yeni Adımlar* imzalı yazıda da bizi eleştirin, eksik yanlarımızı bildirin, öneride bulunun, var olan sanat anlayışını yeni bir gözle tartışın, denilerek, okur da etkin kılınmaya çalışılır.

Yeni Adımlar'ın ilk sayıları çeviri dergisi özelliği taşır. Örneğin ilk sayıda B. Brecht, Sandor Petöfi, Laura de Bosis, Ralf Fox ve J. Howard Lawson'dan çevrilen yazılar, derginin 32 sayfasını kaplarken; Orhan Suda'nın yazıları (iki yazısı var bu sayıda), İrfan Yalçın'ın şiiri ve Metin İlkin'in öyküsü 15 sayfasını kaplar. Bu özellik diğer sayılarda da üç aşağı beş yukarı aynı kapsamdadır.

Yeni Adımlar'ın ilk yedi sayısı 17x26 cm, diğer sayıları 16,5x24 cm boyutlarında, karton kapaklı ve üçüncü hamur kâğıda basılıdır. Sayfa sayısıysa 48 ile 216 sayfa arasında değişir. Derginin sahipliğini önce Metin İlkin (1-13. sayılar), sonra Orhan Suda (14-25. sayılar) üstlenir. Yazı İşleri Sorumlusu sırasıyla Süleyman Nebioğlu (1-7. sayılar), Tarık Arslan (8-14. sayılar), Cevdet Duranoğlu (15. sayı), Emir Ünalın (16-23. sayılar), Mehmet Çolak (24-25. sayılar) olur. Yazı işleri sorumlularının bu kadar sık değişmesinin nedeni *Yeni Adımlar*'ın beş kez toplatma cezasına çarptırılması ve sorumluları hakkında sıkça dava açılmasıdır. Derginin Haziran 1973 sayısı 6. sayı olması gerekirken kapakta "1973 Mayıs, sayı 5" olarak satışa çıkar. Bu yanlışlık 7. sayıda okurdan özür dilenerek düzeltilir.

Dergi yayın yaşamı boyunca toprak sorununu (3. ve 8. sayılar), sanatta muhteva konusunu (5. sayı), kırsal alanda üretim ilişkileri ile sanat bağlantısını (6. sayı), Mozambik Kurtuluş Savaşı'nı (12. sayı), petrolü (15. sayı), kapitalizmi (18. sayı), emperyalizmi (19/20. sayı), sosyalizmi (24. sayı) ve faşizmi (25. sayı) öne çıkaran, mercek altına alıp inceleyen sayılar yayımlar. Hep sanat, siyasetin gerisinde kalır. Orhan Suda, 15. sayıda İşkence Çağ Dışı Değildir adlı yazısında ironik bir biçimde işkencenin yaşadığımız çağda, dünya üzerinde yaygın olarak var

olduğunu, bu nedenle Amnesty International (AI)'ın kurulduğunu vurgular. 18. sayıda da Çağ-İçi İşkenceler Devam Ediyor başlığıyla, ad verilerek tutuklevlerinde işkence gören sanıklardan söz edilir. 14. sayının ağırlıklı konusuydu, yazılarından dolayı 30 yıl ağır hapis ve 16 yıl sürgün cezasına çarptırılan yayıncı Süleyman Ege'dir.

Yeni Adımlar, Tahir Abacı, Süreyya Berfe, Metin Demirtaş, İzzet Yasar, Adnan Yücel, Can Yücel'den şiirler yayımlarken; Nâzım Hikmet'in, A. Kadir'in, Enver Gökçe'nin, Rıfat Ilgaz'ın daha önce yayımlanmış şiirlerini yeniden yayımlayarak gündeme getirir. Dergide Metin İlkin, Ahmet Say sıkça öyküleriyle görünürler. Onları Bekir Yıldız, Burhan Arpad, İrfan Yalçın gibi öykücüler izler. Tektaş Ağaoglu, Mehmet Ergün, Adil Gülvahapoğlu, Metin İlkin, Abidin Nesimi, Orhan Suda, Tuncer Tuğcu dergide sık görülen yazarlardır. Özellikle Abidin Nesimi'nin Divan Edebiyatı üzerine yazıları (15 - 20. sayılar) unutulmaması gereken yazılardandır. *Yeni Adımlar*, dünyanın seçkin toplumcu yazarlarının şiir ve öykülerine, kendi yazarlarımızdan daha çok yer verir. Ayrıca sayfalarını karikatür ve desen sanatçılara da açar. 11. sayıda Köy Enstitüleri ve Edebiyat üzerine Mehmet Ergün'ün kapsamlı bir incelemesi yayımlanır.

Yeni Adımlar, Temmuz 1973 tarihli 7. sayısında Sabahattin Ali Hikâye Ödülü düzenlediklerini duyurur. Seçici kurulda Bekir Yıldız, Leyla Erbil, İrfan Yalçın, Metin İlkin ve Orhan Suda vardır. Ocak 1974 tarihli 13. sayıda sonuçlar açıklanır. Buna göre birincilik Zehra Tunç (öyküsü Kibritler), Mehmet Başaran (öyküsü Ayrılanmak), Ahmet Say (öyküsü Kara Lastiğin Mutsuzluğu) arasında paylaşılır. İkinci yılın sonuçları da Ocak-Şubat 1975 tarihli 25. sayıda açıklanır ve birinciliği Duran Yılmaz (öyküsü Kışlak), ikinciliği Celâl Özcan (öyküsü Gökova'da Yalazlar) alır. Bu arada Aysel Özkan'ın Küçük Şehrin Soğuk Geceleri adlı hikâyesi de en başarılı hikâye seçilir. Derginin kapanmasıyla bu ödül de son bulur. Sabahattin Ali Hikâye Yarışması adıyla 1981 yılında bu kez, bir kitap oluşturabilecek, yayımlanmamış, en az üç hikâye ile katılınan bir düzenleme yapılırsa da, bu da uzun ömürlü olmaz ve 1985'te son bulur.

Yeni Adımlar dergisi Temmuz/Ağustos 1974 tarihli 19/20. sayısında siyaset yazıları ile sanat yazılarını ayırır ve derginin ikinci yarısında sanat ve edebiyat adıyla bir bölüm açar. Bu düzenleme son sayıya kadar böyle kalır. Son sayı olan 25. sayı bir ay gecikmeyle yayımlanır. Nedeniyse bir önceki sayının toplatılmasıdır. Bunu üstü kapalı olarak Suda, Döküm adlı yazısının sonunda şöyle dile getirir: "*Yeni Adımlar* üçüncü yılına beş sayısı toplatılmış, hakkında beş dava açılmış olarak giriyor. Bizim durumumuz işte bu. Yolcu yolunda gerek." Yolcu, yoluna devam edemez; çünkü 25. sayısında *Yeni Adımlar* kapatılır ve daha çok çeviri metinler dergisi özelliği gösteren bu derginin yolculuğu zorunlu olarak sona erer.

Hilmi HAŞAL

KIYI MESAFESİ

Kayıyor bu dünya harflerinden
uzak bana, çok uzak; sözlerimce

güzel olan her şey güzel mi
aklıma düşükçe tuzak düşler

köze, küle evriliyor kalbim
mavisi çalınmış günler gaffet
-ağaçları küfe boyayan kim?-
gökyüzü yundukça ayan beyan
bun/gün saçıyor bu dünya

uzak bana çok uzak; ellerimce

dörtnala aşılmamış gecelerden
pervasız gecedir, okşadığım
hangi rüyaysa artık tatlı ve kısa
bir ömür soluk soluğa içilmiştir

uzak bana çok uzak, izlerimce

çürümüş bir elma gibi; dünya
lezzet tuz/ağı, toprağı kekre
salise neye yarar sevişilmemişse
tükeniyor düş feneri ufuktaki

uzak bana çok uzak, gözlerimce

Halim YAZICI

SIR

saatleri geri alma zamanını sordum akan ırmağa
ne varsa hayatımdan geri kuşanan gri kuşlara
kumdan kaleler armağan eden dünya hallerime

aynaya dönüyorum ayna da bana ahşap yüzlü
çocukluğuma
her sabah yeniden düşünüyorum. düşünmeden
[duramıyorum
durmadan düşüyorum. oysa düşümde erguvan samurlar

onlar ölmese ben büyüsem
bu sabah çingiraksız uçaş yılanım
ah nasıl yapsam aynalara tersinden baksam

sabah suya inmeseyse ceylan eksilmese kimse
kelimeler, aşk eksilmese, ölüm rüzgâr olsa
kuşlar yontu, sen içime girsen kilitlensin

küçük balıklar büyüseydi yastığının suyunda
aksa çağlayanlar köpürseydi oynasaydı oyalarım
annem kıysa at arabasından düşsem yeniden.

İlyas TUNÇ

YAŞLANIRKEN...

kalyonlar, tekneler, uzaklarda bir ada... volkan sönmüş,
kum kara... kırmızı bir medüz çırpına çırpına... ey mercan
iskeletleri! hanım balıkları! ey antik amfora... neler
düşünür insan, yaşlanırken biraz daha....
şarabın şarkısını, tortusunu aşkların,
ateşin bıraktığını ya da...

yine can sıkıntısı, kemirgen yalnızlık: balkonda
kahkahalar; içerde sen tek başına... sırt ağrıları, siyatik,
romatizma... neler düşünür insan, yaşlanırken biraz daha....

baktım da eski fotoğraflara; ot bürümüş patika, ahşap
iskele, oltalar, deniz kabukları.... ey sır tutmaz körfez!
kekeme fener! korsan korkusundan öte... işte, iğneli keler!
işte, kan ve lapina! neler düşünür insan yaşlanırken biraz
daha...

yelkenler katlanır,
eksilir manzara

Tamer GÜLBEK

BAZI RUHLAR

Şimdi çok uzakta olan ruh
O zaman trenindeydi zamanın
Adı bilinen istikametleri
Gerçekten var sanırdık,
Yolcu ederdik birbirimizi
Solmazmış gibi yağlı kırmızı
Zamanın soluk duvarında,
Soluksuz kervanında...

Ruh derken;
Zaten buharlaşmaya yakındı duruşu,
Duman aldırılmaya yollardı
Memleketindenmiş gibi yaparak
Saf bir rüzgârı.

Bu zamanda bulmak zor artık
Böyle saf rüzgârlar, kırmızılar
Herkes herkesin ustası,
Herkesin çırağı.

Ey ruh;
Gittiğin yer kuzeydi önce
Trenden vapurlara atlarken görmüşler seni;
Buza mı düştün de incindi aynan.

Bazı ruhlarda yerde üşürken
Bazıları gökte üşürler;

Bazı ruhlarda yerde çoğalırken
Bazıları gökte...

ARTHUR RIMBAUD 150 YAŞINDA

Metin GÜVEN

“Gerçek şiir, ... ölümün yanı başında doğar.” (1)

“Kâhin’in Mektupları”nın ikincisinde, yani 15 Mayıs
1871’de Paul Demeny’ye yazdığı mektubun bir yerinde
Rimbaud şöyle der:

“Şair olmak isteyen insanın yapacağı ilk özel çalışma,
kendini varlığını bütünüyle tanımaktır: Kendi ruhunu arar, onu
dikkatle inceler, onu sınar, onu öğrenir. Kendi ruhunu tanıdığı
andan itibaren onu geliştirmek zorundadır: Bu kolay bir

şeymiş gibi görünür. Her beyinde doğal bir gelişim olur: Nice bencil kendini yazar diye ilan eder; niceleri de vardır ki düşünsel gelişmelerini kendilerine mal ederler! Ama ruhu ürkünçleştirmektir söz konusu olan: Compachicolar gibi örneğin. Kendi yüzüne siğiller eken ve bunları yetiştirip geliştiren bir insan düşünün.

Kâhin olmak, kâhine dönüşmek gerekir diyorum.

Şair bütün duyuları uzun süre, sonsuzca ve bilinçle karıştırarak, düzensizleştirerek kâhinleşir. Yani, sevginin, acının, çılgınlığın bütün biçimlerinde kendini arar, kendinde tüm ağuları tüketir ve bunların yalnızca en özlü, en güzel kısımlarını tutar kendinde..." (2)

Hemen söyleyelim Rimbaud; Compachico derken, Hugo'nun "Gülen Adam" romanına gönderme yapıyor. Compachico; söz konusu romanda çocukları sakatlayarak, dilendiren ve onların sırtından para kazanan insanları tanımlar.

20 Ekim 1854'te Charleville'de doğar Rimbaud, 10 Kasım 1891'de de Marsilya'da bir hastanede ölür.

Bu, 37 yıllık serüvenlerle dolu ömrün özetini ya da bir çeşit içsel ahengini yazmak değil benim amacım bu kısa yazıda. Zaten bu, öyle umuyorum birçok insan tarafından biliniyordur. En azından öyle olması gerektiğini düşünüyorum. Zira Rimbaud ve o yılların dünyasında, Fransa'sında yaşamış olan ve modern şiiri başlatan, onun temellerini atan diğer ozanları bilmeden bana öyle gelir ki; bırakalım başka şeyleri bir yana, sıradan dergi okuru olmak bile mümkün değildir.

Peki ben neyi tasarlıyorum?

Yani bu yazı için...

Şunu:

Yves Bonnefoy; A. Rimbaud'nun Utanç şiirini yorumlarken bakın ne diyor: "Utanç Rimbaud'nun herhalde ne kadar mutsuz olduğunu gösterir. Bu sözcüğü en mutlak anlamıyla kullanıyorum. Ve Rimbaud'nun içinde bulunduğu durum, benimseyeceği düşünce ne olursa olsun, bu mutsuzluğu unutmamak gerekir." (3)

Benim derdim Utanç'ı yeniden yorumlamak olmadığı için, bu şiirden buraya hiçbir aktarma yapmıyorum.

Sanırım hemen fark ediliyor; Rimbaud'daki "mutsuzluk" Y. Bonnefoy'yı şaşırtmış gibi.

Elbette radikal anlamıyla "mutsuzluk"u öne almıyorum. Ama yaşadığım hayatla kopmaz bağların varsa, hele de Rimbaud gibi sessizliğe ulaşmayı hedefleyen biriysen gürültünün, iğrençliğin, tiksintinin egemen olduğu bir yüzyılda "mutlu" olman da olanak dışıdır.

Siz A. Rimbaud'nun "Benim üstünlüğümü sağlayan şey kalbimin olmamasıdır" (4) demesine bakmayın. O, deliliğin kapılarını zorlayan biridir; ama aynı zamanda çevresiyle, insanlarla en anlaşılır, en somut ilişkiler içinde olmak isteyendir de. Kız kardeşi Isabelle'e 6 Mayıs 1883'te yazdığı mektuptaki şu sözler başka nasıl açıklanabilir! "... Ben kendi adıma, evlenmediğim ve bir aile kurmadığım için üzgünüm." (5)

Ve böyle biri için "mutsuzluk" kaçınılmazdır.

Ve bu kavramın içini dolduran diğer şeyler: İğrenti, kendini aşağılamak, bedeniyle ilgili tiksinti uyandıran düşünceler, geçmişe (ve geçmişine) ilişkin lanetlemeler, zaman zaman kendisine gelen ama hemen geri çevrilen umut belirtileri, acılar, pişmanlıklar ve başka şeyler...

Bütün bunların nedeni sadece 1854-1891 yılları arasında dünyanın yaşadığı olumsuzluklar mı?

Değil elbette.

Bir de bunlarla birlikte ve belki de bunlardan çok daha önemli bir şey var.

O ne?

Rimbaud'yu şair yapan, farklı kılan: "özel alan". Yani onu her zaman ölümün yakınlarına götüren ve adlandırılması o kadar da kolay olmayan kan-ülke.

Bu öyle bir ülkedir ki, bir anlamda kasveti, karanlığı ve umudu öğretir insana, yani umutsuzluğu... Olanı gerekeni ararken, olanı, sahip olduğun şeyi, değeri unuttur insan.

Deha burada ortaya çıkar işte!

Alışkanlıklar yok olmuştur. Yapılacak tek şey vardır: Yaşamını silkeleyecek kadar etkin duruma gelmiş olan umutsuzluğunu yetkin hale getirmek.

Rimbaud da bunu yapmıştır.

Ve böylece dünya, sihirli yalanların uzağında gerçek bir yalvaç tanımıştır.

Delahaye'den aktararak Özdemir İnce bu "yalvaç"ı şöyle anlatıyor:

"Rimbaud için sanat, kardeşlik ve sevgi (aşk) bağlamında yığınlara devrimi benimsetme aracıdır. Bunun dışında kalan bütün şiir görüşlerini küçümsüyor. Bu düşünceyi yalnızca eski Yunan'ın kavradığına inanıyor..."(6)

Çok net bir biçimde anlaşılıyor ki: A. Rimbaud, ülkemizde ve dünyada sayıları epey çok olan eleştirmenlerin iddiasının aksine, şiirini (ve sanatını) insanlığın büyük umutları üzerine oturtuyor.

İşte bu yüzden de çok umutsuz.

Bu da doğal herhalde.

"Gelsin, gelsin artık

O sevdalandığımız çağ" (7)

Gelsin mi?

Bence hemen gelsin!

(1) Y. Bonnefoy, *Rimbaud*, Nisan Yayınları, s. 22

(2) Arthur Rimbaud, *Ben Bir Başkasıdır*, Gendaş Yayınları, s. 73

(3) Y. Bonnefoy, Rimbaud, Nisan Yayınları, s. 83

(4) Arthur Rimbaud, *Ben Bir Başkasıdır*, Gendaş Yayınları, s. 13

(5) Arthur Rimbaud, *Ben Bir Başkasıdır*, Gendaş Yayınları, s. 15

(6) Arthur Rimbaud, *Ben Bir Başkasıdır*, Gendaş Yayınları, s. 22

(7) Arthur Rimbaud, *Ben Bir Başkasıdır*, Gendaş Yayınları, s. 108

UNUTULAN'LAR VE UNUTULMAYANLAR

Gültekin EMRE

Günlük haberleri izlemeden yapamayanlar olduğu gibi, dünyada olup bitenlerle ilgilenmemekle övünen o kadar insan var ki. Hangisi daha doğru, haberleri hiç kaçırmamak mı, yoksa üstünde hiç durmamak mı? Sürekli haber izleyerek dünyadaki günlük olayların saldırısına karşı tavır almak kolay mı? 'Bana ne'ci bir tavrın savunulacak bir yanı da olmasa gerek. Madem ki yaşıyoruz ve ülkemizde ve dünyada bizi yakından ilgilendiren siyasal, kültürel, ekonomik pek çok gelişme yaşanıyor; yaşanan bu gelişmelerin kimi sevindirici, kimi de üzücü, kaygı verici olabilir. Ama, yaşadığı çağdan, dönemden, yıllardan sorumluluk bilinciyle hareket eden

insanlar kimi olumsuz gelişmelere karşı ya bireysel (fazla etkili olmayabilir), ya da kitlesel (etkili olabilir) karşı duruşların içinde yer alabilir, almalıdır. Yoksa insanın üstüne üstüne gelen olumsuz gelişmelerden sızlanmanın bir yararı olmaz can sıkıntısını artırmaktan, insanı yaşamdan bezdirmekten, korkak, pısrık yapmaktan başka.

Metin Fındıkçı'nın Yom Yayınları arasında çıkan *Unutulan* başlıklı şiir kitabı daha önce yayımlanan üç kitabı içeriyor: *Haberler* (1992), *Ve Kalbim Sular Altında*'yla (1996) birlikte *Unutulan* yer alıyor. Böylece çağını, yaşadığı dönemi şiirle sorguluyor Metin Fındıkçı.

"Yağmurun ensesi"nden nasıl iç içe "yalnız" yaşadığımıza eğiliyor şair "Bir harabenin şiirini" yazmak için. Yaşadığımız günlerden haberler devşiriyor insanın içine işleyen, aşkına, yaşamına, düşlerine engel olan. Siyasal olayların çığırkanlığını yapmıyor Metin Fındıkçı, tersine insanın içinden açılıyor dışarı, ya da yalnızca sevdalarda, düşlerde, acılarda, sıkıntılarda, çekilen yalnızlıklarda gezdiriyor şiirini. "Bir morg üşümesi" yüzünde ve "çürük yosun suratlar" arasında yaşanan "Hem mutluluk hem mutsuzluk"tur bir tören gibi. Odanın bir köşesinde spikerin tekdüze sesi, bir yanda gazetelerin çığlık çığlığa bağırması, öte yanda yaklaşan "kaktüs fırtınası", anonlar, "Gözümlü cenazeler" dururken "Nasıl sokağa çıkmak istiyor canım şimdi" diyenler de vardır elbette. Fırat, Nusaybin, Cizre, İstanbul... ölümler, yaralanmalar, kaçma-kovalamacalar, göçler... kum fırtınası içinde yaşamlar, savrulup durmalar bir yandan bir yana, "denizin kırıkları"ndan, "nesli tükenen" mutluluklardan, haberlerden, özlemlerle bir dudağa uzanamamaktan, yalnızlığın pencerelerinden, siyasal cinayetlerden, kültür çatışmalarından, dil içinde dillerden... devşirilen, kotarılan şiirler *Haberler*'de yer alan yakıcı dizeler.

Ve bir şairin kalbi sular altında ise, o, elbette "aşkı yeşil zeytinlerin acı" zamanında bekler. Toz duman ortamlarda, karabasanlarda "dağın ruhları biriktir"ti "kısa metrajlı" onca filmde. Çöle çevirdiler pembe düşleri, yaktılar yıktılar, boğdular umudu... Umutsuzluğu, acıyı dayattılar; sevinci unutturdular neredeyse. Kim bunlar? Politikacılar mı, mafya bozuntuları mı, küçük sokak çeteleri mi, işsizliğin doğurduğu sosyal patlamalar mı, savaşlar mı?... Belki hepsi. "Geceye çamurdan kabuslar sıçır"maz mı bu durumda? En çok kadın yüzlerinde yansıyor hayatın yükü, bir de aynalarda. Aynalar da, kadınların bakışı, yüzü de çabuk kırılıyor yürekleri gibi. "Katlandığı yerden kırılan kadın yüzü / ipekten sonbahardır düşen arka bahçeye" O arka bahçelerin kuytusunda,

bir papatya tarlasında yıldızlara el vermek
turaçların kanatlarında rüzgâr/menekşeler buğulu
dicle ve firat olmaktır bir annenin göğsünde
bir şarkıdan akıvermek dilsizliğimizi yenerek.

bir namlunun soğukluğu şakakta tenden dalgalar
saçlarımız fırtınanın ellerinde kapılar ses vermiyor
anların içinde bir an/bütün özeti insanlığın
tetikte işaret parmağı: suçüstü fotoğrafıdır duvarlarımızın

serinliğinde, el değmemişliğinde neler gizlidir dile getirilemeyen! O kısa metrajlı filmler bir bir geri sarılsa ve yeniden seyredilse nasıl görüntüler çıkardı kim bilir ortaya yüreklerle ok gibi saplanan! "Kalbimde kabuk bağlayan eylül / sen tırnağımı takıp kanattın." Su çatlar, ay öldürülür, "Bir kadın gölgesi sızır yıkılmış suların", kaygan kaburgalar, fosiller tenleri yalar, "ayın açtığı ıslak koy", "ölü sular", "kan-revan çiçeği", harabeler, alabora oluşlar, gülkurusu aynalar, mahzen kokulu eller... *Unutulan*'daki şiirlere daha da yaklaşıyor bizi. Böylesine ince ve çarpıcı imge söyleyiş avcılığına okurunu da ortak ediyor Metin Fındıkçı. "Kullanılmış Eski Bir Ölüm"ün ne olduğunu sorgularken buluyorum kendimi örneğin. Gülün boğuluşuna varıyorum sonunda, gül ise bir hayat, yaşanmış bir hayat elbette, renklerin doğarken öte dünyaya yollanması gibi bir şey daha gözümüzü açmadan karşımıza dikilen sıkıntılar, acılar, parçalanmışlıklar, kırılmalar, ölümler, hapislikler, gözyaşları.. Düşler çürüyor, aynaların patikaları çatallaşıyor, "Kadın akşamları" beni alıp bir yerlere götürüyor, çan sesleri bir şeyleri imleyerek geçip gidiyor yanımdan, kentlerin dokusunun yozlaşması, hayatın felç geçirmesi durmadan, çok mu eskilerde kaldı kadınların saçlarına konan martılar, diye düşünürken buluyorum kendimi, o nedenle "Görmek istiyorum / Bütün insan yüzlerini" *Unutulan*'ları bir bir anımsamak için. "Vişneçürüğü" "Dilek"lerde bulunmak için sıraya giriyorum.

Metin Fındıkçı *Unutulan* başlığı altında toplanan yayımlanmış üç kitabıyla unutulmaması gerekenleri anımsatıyor bize, yaşamın ortasına iteliyor bizi, sevelim, sevişelim, diye.

Habib BEKTAŞ

Ahmet ÖZER

ÇIĞLIKLAR

sağıldı bulutlar göğün kalbi durdu
akşam bir konuktu düşlerimizin ortasında
hangi şiiri okusam kaniyor hayat
asrımız ağır yaralı/çocuklarımız kırgın.

karlar yağıyor uçurumuna kapkara istasyonların
gülün rengi yansıyor geçtiğimiz zamana
şehirlerin yüzü solgun/suyu çekilmiş sözlerimizin
başaklar savruluyor bir yangının uğultusuna
gökyüzü kapamış yüzünü sütbeyazlığına ömrün.

HÜKÜMSÜZDÜR

Aşkı en iyi ben bilirim, demişti,
çınarın gölgesinde oturan erkeklerin en genci,
ekmek kadar severim, sevdiğimi.

Ellerinde orak, ekin biçiyorlardı,
öğle sıcağında kadınlar, terli kasıklarında
erkekler saklıydı, aşkı sadece yaşayan ve zina eden
erkekler, sevdikleriyle. O kadınlar yaratmıştı
aşkı sadece yaşayan erkekleri, terli kasıklarında,
suskun.

Bilselerdi o suskunluğun şiire yakın durduğunu,
bilselerdi o suskunluğu bir şairin yazdığını,
bir başka türlü yaşarlardı,
aşkı. Hükümsüzdür bile demezlerdi yaşadıklarına.

Zeki KARAASLAN

DUMTAKAGÜMTEK

Bir.

Lal mevsimiydi galiba?! Gül de
Bi hışırtı, bi kamaşma! Koklanmıyor! İşkence içinde gece
Sıkıldı zincirden, bahçeyi uzaklayan gizden!
Aklına anı kırmak düştü; kırdı
Hatırladı eski bahar saçlarının şimdisini. Hiiiç çekmezdi

İki.

Katarımı gençliğin, hangi istasyondan döndürmeli
Geriye; aşkın ibadet olduğu anlara yürümeli!
Fakat pir! Nasıl uyandırılırdı gölge alışığı ayak?
Orasını çimdikledi; dalın! Yalındı, daldaydı kuş
Ürkütmeliydi uçmaya! Magmaya; yanmak ülkesine!
Şöyle bir değdirdi gözlerini yazıya; okuyabiliyordu:
Yarasında konaklamış sözcükler; koynunda şiir, aşk
ekini!

Hiç.

Oğlum! İşin bitmemiş aldır-
Ama, gidiş yönüne döşenmiş refüj!
İnatla kamçıladi sesini, bağırmadı; kükredi:
Orada mısın? Geliyorum. Sobayı yak
Ay ışığıyla! Isıt suyu Rüveyda
Yıkanalım! İç çeksin yıldızlar bize!

Numara'sız.

Yıkarım her engeli seni hatırladığımda
Nokta koyarım, sevişmeyi ıskalayan kirlenmişliğime!
K
o
y
/
d
u
m
.
.
.

Özlem TEZCAN DERTSİZ

YAĞMUR İSTASYONU

çocuktren

her yılbaşı, her bayram hâlâ beklerim
olmadı bir oyuncak trenim

bu yüzden kolay kolay büyümem
gözlerimde durur çocuk yüklerim

şhirtren

üzülürüm haline istasyonsuz bir şehrin,
yap bozun en büyük parçasını kayıp sayarım

içinden tren geçen şiirleri yıllardır,
kalbimdeki midyelere koyarım

aşktren

yanlış biletlerle gidilir mi doğru ülkelere

aşkı ayrılık öpmüş, yazılmış güncelere:

tenimin her köşesinde tren rayları
oysa çoktan bitti kalbimin cicim ayları

hüzüntren

çılgın asfaltlardan hız mı bulaştı sana
hırs mı dolandı dingin ezgilerine

yol alır türkülerde trenler, devrilmez
düş taşır, hüznün taşır ama ölüm getirmez

İlhan KEMAL

KİREÇ

göğü çalınmış yüzümü diyorum. boyamalıtım
hangi renge: kıskansın için gümüşü yaprak!...

sesinde ağladığım kırık mızıkam, aşkım
üzümleri kavru lan salkımım, yaşımla özdeş buhurum:
yitik mavim! sorsam aydınlatır mısın
tebessümlerimdeki zifiri çocuğu, ürkek yusu fçuk kuşunu...
-kavmim mi unutmuş acıyı yazıdaki otağım da!

herkesin bildiği kendine yetiyor'sa öğretmez mi
ham hayat: aklımı çimdikle yen esrarı deli ruhuma!
niçin kamaştığımı kimselersiz dolunay durağında
ne'den eridiğimi her pencere mevsiminde: perdeler boyu
kim açabilir: şavkıyan bir susa dönüşümü. ben

anlayamıyorum. sesiniz dolaşıyor, saçlarıma
dudakları nız. bükmeden söyler misiniz lütfen
kalbimi. demir attığım limanları m: bu uslanmaz
yarıncıya yollar dargeçit çiçeği... nasıl oluyor,

elma. üzüm. kiraz. nar. değil: ç'ağla yüzüm!
seni yurt kılmış zambak ölüsüymüş kireç, çok yakışmış!
ama çatlarmışsın su okşasa, öpüverse yağmur:
yanarmış beyazın duvardan dünyaya vurulmak üzere!

-hüzün! mahmur kardeşim! böyle yaşamak görülmüş

[müdür?

BAŞKALARININ SÖZCÜKLERİ

Tan Tolga DEMİRCİ

Sahip olduğunuz kişiliği güçlendirmek için farklı kişiliklere
gereksinim duyarsınız. Böylelikle 'güçlü kişiliğiniz', çok
geçmeden size ait olmayan bir üste savaşan ve dahası size ait
olmayan bir kişilik haline geliverir. Peki bu ödünç kişiliğinizle
yazdıklarınız gerçekten size mi aittir? Lacan, öznenin ölümünü
ilan ettiğinden bu yana bir hayli zaman geçti. Düşler Freud'dan
önce de vardı şüphesiz ve özne, Lacan'dan önce de ölüydü.
Psikanaliz-semiyoloji birlikteliği ışığında egoyu öznenin ayıran
ve bu noktada egoyu imgeler dünyasının benlik düzlemine,
özneyi ise simgeler dünyasının 'sahte benlik' içeriğine katan
düşünce, ontolojinin konu alanını daha karmaşık bir sistemin
parçası haline getirmiştir. Bu sistemin mimarı olan Jacques
Lacan, 'imgesel dil' adını verdiği dil arketipinin sınırlarını, 'Ayna
Evresi' olarak tanımladığı süreç içerisinde çizer. Kişinin kendi
dışında 'her şey' olmasından, kendisini de kapsayan 'her şey'
olmasına dair attığı adımlar, simgesel dünyaya olan sürütümlü

geçişin temsilidir. İmgesel dünyanın sonu, egonun özleşmesiyle, yani babanın yasasının tanınmasıyla gelir. Kurulan imgesel dilin kırılması, yani gösteren ile gösterilen arasındaki semiyolojik bağın kurulması, simgesel düzenin başlangıcını temsil eder. Egonun uygarlaşarak özneye evrilmesi ve diğer bir deyişle, aynı yolla yapılan binlerce özne arasında yalancı bir ölüye dönüşmesi, simgesel dilin 'yalancı' bir dil olup doğruyu, yalnızca doğruyu söylemekten uzak bir yapıya dönüşmesinin de nedeni olacaktır. Lacan, 'konuştuğumuz sözcükler aslında bize ait değil' derken, onların herkesin malı olduğunu ve ne kadar kombine olurlarsa olsunlar, simgesel düzende hiçbir özgünlük hedefi taşıyamayacaklarını ifade eder. Kültürün ve nihayetinde uygarlığın kurulma sürecini 'simgesel düzen' yapısına bağlayan Lacancı kuram içinde değerlendirdiğimizde, bu kültürün bir parçası olan edebiyat için de aynı 'yapısal' sonuçlara ulaşmamız mümkün. Başkalarının (başkaları olan sentetik öznenin) sözcükleri kullanılarak yapılan edebiyat, ölüyü oynayan bir kadınla sevişmek kadar zevkli/zevsiz bir çabadır. Edebiyat uğraşısı içinde, simgesel dilin tektipliliğini kıran ve onun estetik 'taleplerini' yalın 'arzulara' geri iten pek az okul ortaya çıkmıştır. Örneğin gerçeküstücü okul, bir zamanlar bizden çalınan ve geri verileceğine söz verilen 'imgesel dili' ve bu dil içinde temeli atılan 'fallus' ışımasını kendi kelimelerine süren etkili bir organizma olmuştur. Simgesel dilin temel yapısını oluşturan gösteren ve gösterilen arasındaki bağı kırmaya çalışarak, yani bir bakıma simgesel gerçekliği imgesel gerçekliğe dönüştürerek 'kültür' öncesi dönemde yazınsal üsler kuran sözkonusu organizma, bu yüzdendir ki estetiği ve onun 'talepçi' uydusunu reddederek estetik dışı bir yapılanmada ve arzuyu, yalnızca 'arzuyu' rehber olarak kabul eden bir yolun takipçisi olmuştur. Paul Eluard'ın 'günün birinde herkes aynı dili konuşacak' hedefi, kolektif nevrozu, kolektif psikoza geri iten bir istek olarak düşünülse de 'edebiyat yapmak' açısından bakıldığında, simgesel dilin çoksesli gibi görünen tektipçi zihniyetini bozguna uğratacak bir yolu ifade etmektedir. Peki nedir bu simgesel düzenin konu gereği edebiyatta dışavuran tektipçi zihniyeti? Örneğin edebi solun evire çevire -sonrasında çevire evire- aynı 'sözde imgeleri' kullanmaları ve kendilerine babalarından miras kalan sözcükleri (yasaları) bir sonraki kuşağa aktarma ritüelleri... Örneğin, edebi sağıın simgevi mistisizmi ve gizemci/mekanik estetiği... Ölmüş bir öznenin dili de kendi ölgünlüğünden kopamayacaktır şüphesiz. Ortodoks sol şiirin sıkıntı veren ve tıpkı işe yaramayan bir 'dua' gibi, kendini devrime adadıkça yine kendini 'devrimden' koruyan obsesif yinelemeleri, bu şiirleri yazan şairleri de 'şair' olmaktan korumaktadır. Yaklaşık 60 yıl önce gerçeküstücülüğün mimarı André Breton'un, 'imgesel dirilme' şiirleri yazarken 'simgesel direniş' şiirleri yazan Luis Aragon ve Paul Eluard'ı tam da bu nedenle grubundan çıkardığını hatırlatmak isterim. Özetle söylemek gerekirse, edebiyat, 'hakikatin' dışında bir gerçekliğin temsili olan ve Freud'un gerçeklik ilkesinden 'gerçek' olmamasıyla ayrılan simgesel gerçekliğin 'simgesi' olmaktan korunmalıdır kendini. Başkalarının sözcükleriyle yapılan edebiyat, edebiyatı tıkanma noktasına

HATIRLAR MISIN BENİ, BİR ZAMANLAR NE KADAR SEVERDİM SENİ, NE KADAR

Ayşegül İZMİRLİ

Ne zamandır belli belirsiz kımıldanıp duruyordu ufukta; şimdi daha net: Bu sonbahardır, göç yollarını gösteren bir haritaya eğilmiştir ve bulut kavşaklarından güneşe çıkan en kestirme yolu işaretlemektedir.

Yol, yolculuğun bahanesi. Yol, yolculuğa vesile!

Ufku yanı başıma çekiyorum, eniyle, boyuyla oynuyorum: Eyllülle oyalanıyorum:

Balkonumu suluyorum; sardunyalara ucu paslı yapraklarını yuluyorum; yedi kat aşağıdaki tenha havuza, cam masaları gölgesi, kır kahvelerine özenmiş cafelere, birbirlerine baka baka çoğalmış emlakçı

getirmiştir. Şu dakikada, 'sol' formasyonun kullanmayı çokça sevdiği bildirimsel geniş zaman kipini kullanmam, en azından bu metin dahilinde benim tıkanma kipimin bir temsili olsa bile, şu paslanmışlıkta, imgesel gerçekliğe dönüşün, başta edebiyat olmak üzere edebi zihniyet/zihniyet öznelinin tersinmesi adına tek koşul olduğuna inanıyorum. Postmodern edebiyat, evrensel edebiyat tarihinin tekerrür etme özelliğini midesine indirdi ama bunu kişisel tarihimiz adına yapamayacak!

İhsan ÜREN

'ÇIĞLIK'

*"İnanmadığım her şey adına yemin ederim;
Çığlık 'in günahı yok! Çirkinliklerin nedeni o değil!
Ona yıkmayın günahları, dünya aklığını yitirdi,
Kimi sorumlu tutacağız, kimi?
Dünyayı biz kirletmedik mi?
Biz kirletmiyor muyuz hâlâ..?"*

Bir süre önce; Ekspresyonizmin (Dışavurumcu Akımın) ünlü eseri Çığlık; Norveçli Edvard Munch'un Oslo'daki Munch Müzesi'nden çalındı.

On yıl önce de 1994 Şubat Olimpiyatları sırasında çalınmıştı. O zaman şiirini yazmıştım Çığlık 'ın...

Kötü yargılanmış garibim ağzından çıkarken donup kaldı çığlığı. Şubat 1994, Kış Olimpiyatları Norveç'in Oslo kentinde yapılıyordu. Oslo Ulusal Galerisi'nin arka penceresini kıran 4 kişi, elli saniyeden az bir sürede soygunu gerçekleştirdi. Çıkarken bakıkları teşekkür notu sanat tarihinde hoş bir anıya dönüştü: 'Böylesine zayıf bir güvenlik için teşekkürler.'

Çığlık, kirlenen atmosfer için de çığlık atıyor! Duydunuz mu?"

ÇIĞLIK

Sanatçı öngörüsüne en uygun

yapıttır Çığlık.

Sezmiştir; ana rahminde daha,

yirminci yüzyılın,

belalar getireceğini dünyamıza.

Bu çığlık duyurur;

Büyük kasapların, milyonluk

mezbahalar kurduğunu,

gaz odalarını, krematoryumları...

Haber verir;

Atom bombasının milyonluk kurbanlarını!

dükânlarına bakıyorum. İnce uzun Mavi Şehir'den, Bostanlı Camisi'nin göğe batan minaresine kadar, denizi tarıyorum.

Bu kartpostalı uzaklara taşıyacağım.

Uzaklar, yakının anlamını tarif etmemiz için var edilmiştir!

-Burg'lu, -Berg'li, -Wald'lı, -City'li bir mekânda, domates ve roka ile yüklenmiş bir tekneyi ya da çorbacı Remzi'nin işkembe kâsesini masanızdaki limana yanaştıran, bu uzak yakınlıktır.

(İstanbul'un gözleri, sifondan çekilmiş bira sarısıdır. Bu sarının karşısına çıktığı her yerde bir Çiçek Pasajı kurulur ve bütün göbeği, üçgen göğüs mendili ve buruşuk bıyıklarıyla bir Ahmet Rasim sureti pasajdan içeri girer, diplere kaçmış masalardan dirseklerine uygun olanını arar. Sonrası, Boğaz'a karşı park etmiş bir arabanın ön camıdır ve mutlaka yağmur.

Takım elbiseli, kravatla boğulmuş esmer-ecnebi âdemler, gölgelerini bir bozkır şehrine düşürerek geçer önümden. Mesai kaçkını memurlarının

köpüklü dudaklarından dökülen selamlar, o sırada damlar Sakarya Caddesi'ne ve orası Ankara olur.

Kaldırılma kurulmuş masalar ve oturak yerlerini masanın altına saklamış sandalyeler, hep birilerini bekler. Bu masalardan birine oturduğumda, seçim yapmak için Arap Şükrü Sokağı'ndaki cam dolaplarda buzun üstüne sırtüstü uzanmış balıklara bakmaya gidenlerin dönmelerini beklerken bulurum kendimi. Burası da Bursadır.

Her şey bir şeydir uzaklarda, yapıyakin bir şeydir de, domates ve roka, Karşıyaka'dır. Ne zaman karşılaşırsak karşılaşıalım, domates ve rokaya karşı kalecisz oynayacağımı ve onun kaleme goller atmasına izin vereceğimi bilirim. Karşıyaka, bir mekâna verilebilecek en güzel addir ve Karşıyaka bunu hak etmiştir. Denizi deniz, iskelesi iskeledir ve Kent Restaurant'ın terası, İzmir'in Kızılkulesi'dir.)

Yakını, yakındakileri ırağa iten duygu, uzakları yakın eden duygunun ikizidir; biri geldi mi, öteki de çıkar gelir.

Şimdi, bu sonbahar, bu yollar ve yolculuklar, Uzakları bir dövmeye gibi nakışıyor ya havaya, Sözler, Sözcükler, Dizeler, Şiirler, Şairler, Yazarlar, yazılanlar, Dergiler üzerine çiziktirilmiş Derkenarlar; yani, bütün bir Edebiyat; yani en Yakınımdakiler, uzaklaşıyorlar benden.

Örneğin, *Edebiyat ve Eleştiri*'nin 77. sayısının içindekiler: *Varlık* dergisinin Ağustos 2004 tarihli sayısında tek omzunu bile isteye mindere yapıştıran Abdülkadir Budak'ın öteki omzuna Veysel Çolak'ın abanma yazısı: 'Çaresiz Tartışacağız... Ama nasıl?'

Çekmiyor beni; doğrusuna eğrisine dokunmak, 'Açık düşenin açığını bir kapatan bulunur' demek istemiyorum.

Bu ve hatta şu da ilginç gelmiyor bana: Adı geçen derginin editörü, Ahmet Yıldız, 'Yazar ve Şairlerimizde "Söyleşi" Yapma Çılgınlığı' başlıklı yazısının ilk iki cümlesinde diyor ki: "*Sanırım artık bu işe bir son vermek gerekiyor. Bir söyleşi furyasıdır gidiyor.*"

Doğru, doğru ama, bu tür yazıların editörlerinin işine geldiği de doğru: Boşlukları, havaya söylenmiş balonlarla dolduruyorlar. Buna bakarak şöyle bir yargıya varmak yanlış olmaz sanırım: Söyleşiler, yazı sıkıntısı çekildiğinde devreye giren sahte jokerlerdir.

Ahmet Yıldız'ın yukarıda andığım cümleleri derginin 5. sayfasında.

Sayfa 33'te, Çizgi Roman Üzerine Geçmişe Yolculuk başlığını taşıyan bir söyleşi yer alıyor. Kiminle? Ahmet Yıldız'la!

Sayfa 80'de de, 'Mehmet Atilla ile Söyleşi' var. Nerede? Ahmet Yıldız'ın dergisinde.

Ararsanız daha nerelerde, daha neler... İsteyen buyursun, yazsın!

Ama önce, bu derginin "kütüphane" bölümünde yer alan Hakan Arslanbenzer'in metnini, başka yönlerden, başka bir gözle değerlendirsın: "İslamcı" şairler, niçin sola yakın duran bir derginin sayfalarında tartışma gereğini duyarlar? Bu bir tartışma yazısı mıdır, yoksa bir tanışma / tanıtma yazısı mı? Birileri ne yaptığını çok iyi biliyor; peki, herkes ne yaptığının farkında mı?

İstikrar göklerde midir?

Görüşeceğiz...

Kaşgar dergisinin 37-38. sayısında, Cevdet Karal'ın yazdığı 'Türkçe'nin Rüyası' başlıklı sunuş yazısı, istikrarın adresini göstermesi bakımından önemli(?): "*Türkçe yalnız bir işaretler sistemi, insan zekâsının uzun bir tasarımı olan bir iletişim aygıtı değil; inanyoruz ki, ilahi vahyin, o büyük tecellinin bir parçasıdır. Türkçe, neye maruz kalırsa kalsın, iradesi olan bir dildir. İman etmiş, imanında kuşkuya düşmemiş, zaman zaman baş göstermiş arzularını ise kudretli yaratıcılarının elinde tamir etmiş bir dil...*"

Yazının devamı şu eşitlikle özetlenebilir: Türkçe'nin Rüyası= Dilde Turancılık.

Buyurun, yazın!

... Perdeleri salona, daha içerilere atıyor rüzgâr. Ne çok desen var perdelerde: Ne çok dergi, ne çok şair... Sonbahar evin içine girmiş: Savruluyorlar.

Ramis Dara, *Akatalpa*'nın son iki sayısında, Edebiyatın Sefaleti diye koymuştu yazılarının başlığını; belki Ekim sayısında da yazısına yine bu başlığı uygun görecektir. Ne kadar yazsa bitiremez, arkası gelecektir. Edebiyatın hali dayatıyor bunu.

Edebiyatın Sonbaharı!

"*Oysa hayatta daha iyi yapabileceğimiz bir şeyler mutlaka vardır. Okumak gibi, hayata ve doğaya bakmak gibi.*"

Kapımızı içerden kapatmak gibi... Yola koyulmak gibi...

... Bir yoldur, tutturmuş gidiyorum.

Oysa, *Wesvese* dergisinin arka kapağının kırmızı zeminindeki yıldızsız beyaz ayın boşluğundan damlayan 'Bağımsız Turkey' sloganından yola çıkarak neler neler yazılabilir. Amerika bayrağındaki yıldızların o ayın önündeki boşluğu çoktan doldurduğuna işaret edilirdi ve istikrarla istikbalin hangi göklerde olduğu sorgulanabilirdi.

Bu sloganın çağrışımla 'Bakımsız Turkey'e, oradan 'Bakımsız Edebiyat'a geçilebilir, 'Türkiye Çöl Olmasın'ı akılda tutarak Basın Yasası'ndan bahsedilebilir; Türkiye sathında yayımlanan kim bilir kaç derginin, boş buldukları, hazırlıksız yakalandıkları; düpedüz o duruma düşürüldükleri için ve de abartılı para cezalarını ödeyemeyecekleri için, (gereklessiz yer işgal edenlerin yanı sıra, olması gerekenlerin de) kapanmak zorunda kalacağı yazılabilirdi.

Sonra, yine *Wesvese* dergisinde yer alan, İbrahim Metin'in 'Elalemin Derdi Beni Gerdi' başlıklı yazısına bakarak, "kimlerin, hangi yazısı için harlandı bunca emek?" sorusu sorabilir, bu soruyu "değer mi?" sorusuyla destekledikten sonra "Değer", "Değerlilik", "Had", "Hudut" "Saygı", "Bilgi", "Cehalet" üzerine uzun uzun konuşulabilirdi.

Buyurun, konuşun!

Sözcüklere ambargo koymadan; hayali düşmanlar yaratıp diyeceğimizi onların üzerinden söylemeden; 'soyluluk' adına aristokrat bir sınıf oluşturmadan ve 'seçkinlik' adına kendi doğrularından başkasını dışlamadan; biçimde takılıp kalmadan; sanatın vazgeçilmezlerinden taviz vermeden ne söyleyecekseniz, buyurun söyleyin!

Yayın Yönetmeni	: Ramis DARA	Yazışma Adresi	: Ramis DARA P.K. 68 16361 Ulucami - BURSA
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü	: Melih ELAL	Katkı Payı	: 15.000.000- TL
Yönetim Yeri	: Barış Mah. Adalet Sok. Adaletkent Sitesi H Blok, D: 3 16140 Nilüfer - BURSA	Posta Çeki	: Hilmi HAŞAL adına 584893 numaralı hesap
Yayın Danışmanları	: İhsan ÜREN, Hilmi HAŞAL, Serdar ÜNVER, Nuri DEMİRCİ.	Dizgi	: Emel COŞKUN
Dağıtım	: Pentimento Art Shop (0212 2933959)	Baskı	: Özsan Matbaacılık, İzmir Cad., No: 221 BURSA
		Elektronik Posta	: akatalpa@hotmail.com
		Faks	: 0 224 2254052

Şiir ağırlıklı aylık edebiyat dergisi *Akatalpa* (www.akatalpa.com) Ocak 2000'de Bursa'da kurulmuştur. Ticari amaç gütmeyi için yazarlarına telif ödemez.